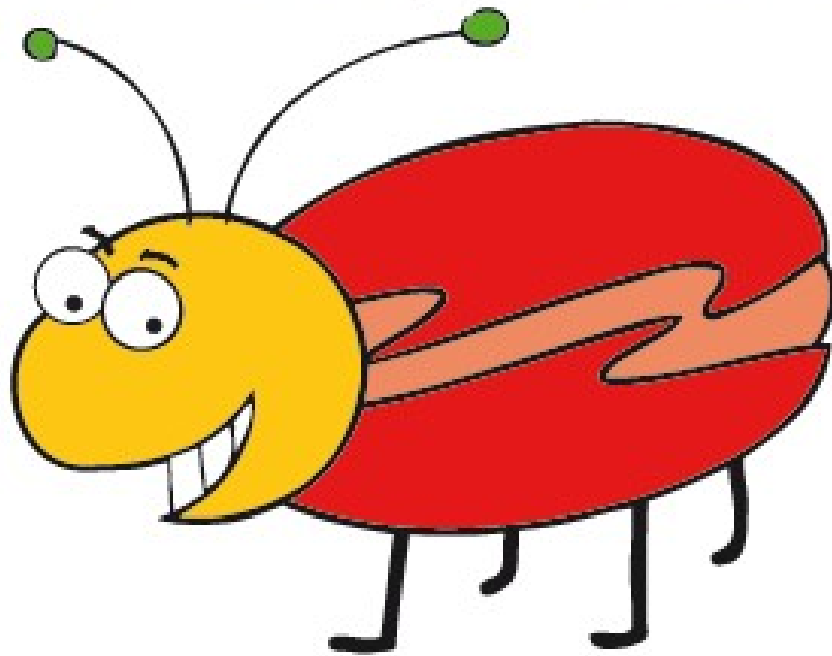

PEDAGOGISCH WERKPLAN

KEVERS EN OTTERS

[Hanse Panse]

[Keverertje]

kinderopvang

FEBRUARI 2022

INHOUD

Inleiding.....	3
1. Sociale veiligheid.....	4
1.1. Stamgroepen.....	4
1.2. Personeel/stagiaires.....	4
1.3. Dagprogramma.....	5
1.4. Achterwacht.....	5
1.5. Incidentele opvang.....	5
2. Emotionele veiligheid.....	6
2.1. Sfeer.....	6
2.2. Prestaties.....	6
2.3. Belonen en straffen.....	6
2.4. Plagen/pesten.....	6
2.5. Kindermishandeling.....	7
3. Sociale competenties.....	7
3.1. Samen spelen.....	7
3.2. Elkaar helpen.....	7
3.3. Communiceren.....	8
4. Persoonlijke competenties.....	8
4.1. Leren.....	8
4.2. Gevoelens uiten.....	9
5. Normen en waarden.....	9
6. Volgen en signaleren, veiligheid, gezondheid, welzijn en wennen.....	10
6.1. Kinderen.....	10
6.2. Personeel.....	11
6.3. Oudercommissie.....	12
6.4. Klachtenregeling.....	12
7. Activiteiten.....	13
8. Tot slot.....	13

INLEIDING

Voor u ligt het pedagogisch werkplan. In dit plan vindt u de praktische uitwerking van het pedagogisch beleidsplan. Zo wordt er beschreven hoe wij een praktische invulling geven aan het bieden van emotionele en sociale veiligheid en hoe wij de kinderen helpen en stimuleren in het ontwikkelen van hun sociale en persoonlijke competenties. Daarnaast geven wij voorbeelden hoe wij de normen en waarden op de kinderen overdragen. Veiligheid is belangrijk voor kinderen. In dit plan staat beschreven hoe wij de veiligheid, gezondheid en het welzijn van de kinderen bewaken en in stand houden. Met voorbeelden van activiteiten maken wij duidelijk hoe wij diverse ontwikkelingsgebieden van kinderen prikkelen, zodat zij zich spelenderwijs kunnen ontwikkelen en zich zo kunnen voorbereiden op de maatschappij.

Dit alles is gebaseerd op onze visie, die als volgt luidt:

Hansepansekevertje ziet kinderopvang als het verlengstuk van het gezin. De opvang wordt geboden op een ruim opgezette locatie, waar een gezellige en huiselijke sfeer heerst. Kleinschaligheid is belangrijk, zodat ieder kind de aandacht kan krijgen die het nodig heeft. Het is nodig dat kinderen zich prettig bij ons voelen en dat ze vertrouwen hebben in hun eigen kunnen. We leren de kinderen respect te hebben voor zichzelf en voor anderen. Het kind wordt begeleid in zijn emotionele, sociale, motorische en cognitieve ontwikkeling. Tijdens de verzorging en opvoedingsactiviteiten behartigen wij de belangen van het kind in samenspraak met de ouders. Er wordt gewerkt onder deskundig pedagogisch verantwoorde begeleiding. In alle gevallen staat het kind centraal. We kijken wat het kind aangeeft, wat de behoeften van het kind als individu en in groepsverband zijn en we stimuleren kinderen in hun communicatie. Daarnaast leren we het kind omgaan met conflicten. Kinderopvang biedt tevens de mogelijkheid om vroegtijdig signalen te onderkennen, die mogelijk kunnen wijzen op een afwijkende ontwikkeling, of die kenmerkend zijn voor problemen in de thuissituatie.

Ons motto bij deze visie is: Van huis, maar toch thuis!

1. SOCIALE VEILIGHEID

Ieder kind is anders en dat respecteren we. Het is belangrijk dat kinderen zichzelf kunnen zijn en weten dat ze gewaardeerd worden. Voor kinderen die nog niet naar school gaan, is de kinderopvang een tweede opvoedingsklimaat. Met andere woorden, een tweede thuis. Als een kind zich veilig voelt, zal het zich gaan ontwikkelen, ongeacht in welk tempo dit gebeurt.

Om deze veiligheid te creëren, bieden wij het kind structuur en regelmaat.

1.1. STAMGROEPEN

Er zijn 2 groepen op de boerderij. De ene groep is de babygroep (0 – ±1,5 jaar) en noemen we de Kevers. Op deze groep kunnen 12 kinderen geplaatst worden. De andere groep is de peutergroep (± 1,5 - ±2,5 jaar) en noemen de Otters. Op deze groep kunnen 10 kinderen geplaatst worden. Het kan voorkomen dat een kindje van nog geen 1,5 jaar op de peutergroep geplaatst wordt. Dit kan te maken hebben met de groepsgrootte op de babygroep of dat een kindje wat meer uitdaging behoeft. De ouders worden vroegtijdig hiervan op de hoogte gebracht. De kinderen blijven in de groep op een enkele uitzondering na. Het kan een enkele keer voorkomen dat er een uitstapje wordt gemaakt naar bijvoorbeeld de dijk, het bos of naar een boerderij. De uitstapjes zijn passend bij het thema waar op dat moment mee gewerkt wordt. De omheinde buitenspeelplaats grenst aan de binnenruimte en is met openslaande deuren vanaf de babygroep verbonden aan deze ruimte. Zo kan het zijn dat een aantal kinderen binnen en een aantal kinderen buiten speelt, terwijl het wel één groep blijft. De peuters spelen of binnen of buiten om zo voldoende overzicht te houden. Na 17:00 kan het voorkomen dat er enkele BSO-kinderen op de boerderij komen vanuit Creil. Zij hebben dan een jonger broertje of zusje op het KDV en worden op één locatie opgehaald.

1.2. PERSONEEL/STAGIAIRES

Hansepansekevertje streeft naar continuïteit in groepsleiding. Er zijn 19 vaste krachten in dienst, die allen op vaste dagen werken. Zo kunnen kinderen wennen aan eigen groepsleidsters en hier een vertrouwensband mee op bouwen, met als doel dat kinderen zich veilig voelen. In de nieuwe wetgeving is vastgelegd dat kinderen een vaste pedagogisch medewerker op de groep hebben, het zogenoemde vaste gezicht van het kind. Baby's hebben niet meer dan 2 vaste gezichten en peuters niet meer dan 3. Een vertrouwd gezicht is van groot belang voor het kind en de hechting zal hierdoor ook beter verlopen. Daarnaast heeft elk kind een mentor die de ontwikkeling van het kind in de gaten houdt, nauw contact onderhoudt met de ouders en zorg draagt voor overdracht als een kind naar een nieuwe groep toe gaat.

1.2.1 BELEIDSMEDEWERER EN PEDAGOGISCHE COACH

Iedere medewerker ontvangt coaching binnen Hanse Panse Kevertje. Tijdens coaching wordt aandacht besteed aan de pedagogische kwaliteit en de eigen leerdoelen van de medewerkers. Coaching is er gericht op het vergroten van de pedagogische kwaliteit binnen de kinderopvang. Dit gebeurt zowel in teamverband als individueel.

Als kinderopvang hebben wij ervoor gekozen om de functie beleidsmedewerker en pedagogische coach gedeeltelijk te combineren. Zo hebben wij een beleidsmedewerker/pedagogische coach in dienst en wordt voor de individuele coaching iemand ingehuurd.

Het aantal uur minimale inzet van de pedagogisch beleidsmedewerker op jaarbasis is afhankelijk van het aantal FTE aan pedagogisch medewerkers en het aantal kindercentra, volgens de rekenregel: (50 uur x het aantal kindercentra, per LKR nummer) + (10 uur x aantal FTE pedagogisch medewerkers).

Minimaal beschikbare uren voor coaching en beleidsmedewerker 2022. Beleidsmedewerker: 150 uur per jaar en coaching: 15 FTE x10 uur per jaar is 150 uur per jaar.

1.2.2 STAGIAIRES EN VRIJWILLIGERS

Hanse panse kevertje is een leerbedrijf, wat inhoudt dat wij stagiaires opleiden in de praktijk. Op de baby groep staan minimaal twee leidsters en op bepaalde dagen een stagiaire. Op de peutergroep gaat dit naar het aantal kinderen en de leeftijd. Doorgaans staat er één PM-er met een stagiaire. De stagiaire wordt begeleid door een vaste stagebegeleidster. De taken die een stagiaire uitvoert wordt in de loop van de periode uitgebreid. Zo zal het in het begin gaan om schoonmaak werkzaamheden en assisteren bij eet momenten en mogen ze in de loop van de periode steeds meer activiteiten doen zoals verschonen en naar bed brengen onder begeleiding en wordt de zelfstandigheid bevorderd. Dit alles staat beschreven in het 'beleid van de stagiaire'.

Daarnaast hebben wij een BBL- stagiaire, zij volgt een ander traject waarbij de nadruk ligt op leren vanuit de praktijk. De normatieve inzetbaarheid van BBL- stagiaires loopt op. In fase 1 en 2 van de opleiding wordt de inzetbaarheid bepaald door de werkgever op basis van de informatie van de praktijkopleider van de stagiaire. De formatieve inzetbaarheid varieert van 0 tot 100%, waar 0 een boventallige inzet betreft en 100 volledig als beroepskracht inzetbaar. Naast de formatieve inzetbaarheid loopt ook de zelfstandigheid van de BBL- stagiaire op; naarmate haar opleiding vordert, wordt zij steeds zelfstandiger in het uitvoeren van haar werkzaamheden en functioneert als een vaste beroepskracht. De BBL- stagiaire ontvangt een leer-arbeidsovereenkomst.

Op het kinderdagverblijf in Espel wordt momenteel niet gewerkt met vrijwilligers.

1.3. DAGPROGRAMMA

Een ander middel om structuur te bieden is ons dagprogramma, wat grofweg gevolgd wordt. De kinderen weten wat zij op een dag kunnen verwachten. Zo weten ze bijvoorbeeld dat er met elkaar fruit gegeten wordt. Eerst gaan de kinderen de handen wassen. Dan zitten ze gezamenlijk aan de tafel fruit te eten en te drinken. Als dat op is, krijgen ze nog een biscuitje. Vervolgens wordt er een boekje voorgelezen of er worden liedjes gezongen. De kinderen die nieuw zijn, draaien mee in dit programma en zijn het na een aantal keren gewend.

Baby's krijgen de gelegenheid om in hun eigen ritme de dag te volgen. Regelmatige tijden van voeding en slaap, zijn hierbij belangrijk. Ouders worden in de gelegenheid gesteld, om dit ritme aan te geven aan de groepsleiding.

Het dagprogramma voor de andere kinderen is als volgt:

07.00 – 08.00	Ontvangen van kinderen
09.00	Fruit eten, drinken
09.30	Kringactiviteit: voorlezen of liedjes zingen
10.00	Sommige kinderen gaan naar bed. Andere kinderen spelen.
11.30	Lunch
12.15	Naar bed. Kinderen die niet slapen, spelen.

12.00 - 13.00	Kinderen worden opgehaald of gebracht.
13.00	Spelen
14.30	Fruit, drinken en koekje eten. Sommige kinderen gaan slapen.
15.30	Spelen of een activiteit
16.30	Ontbijtkoek, cracker of soepstengel, drinken
17.00	Spelen en alvast opruimen
17.00 – 18.00	Kinderen worden opgehaald

1.4. ACHTERWACHT

De achterwacht voor de groepsleiders is Marian Hanse. Zij is woonachtig in het woongedeelte van de boerderij en kan gelijk bijspringen of hulp verlenen indien nodig. Marian kent elk kind en alle ouders. Ze is een vertrouwt gezicht voor de kinderen. Bij afwezigheid is de schoonzus van Marian, Gerda Hanse achterwacht. Zij kan binnen 10 minuten aanwezig zijn. Ook de man van Marian, Paul Hanse, kan in noodgevallen opgeroepen worden. De telefoonnummers staan vermeld in het Beleidsplan Veiligheid en Gezondheid.

1.5. INCIDENTELE OPVANG

Indien u één of meerdere extra dagdelen wenst af te nemen, gelden de volgende afspraken:

- U geeft uw wensen van de te nemen dagdelen door via Konnect of per mail, dit graag minimaal 3 dagen van tevoren.
- Het afnemen van extra dagdelen kan alleen als dit gelet op de groepsgrootte en de personeelsbezetting mogelijk is.
- Marian Hanse informeert u persoonlijk of via de mail of konnect of het mogelijk is.
- Het tarief van de extra uren is hetzelfde als het tarief wat op dat moment van toepassing is en zal in de eerstvolgende maand gefactureerd worden.
- In dien u er onverhoopt geen gebruik van wenst te maken dient u dit tot 24 uur van tevoren te melden bij Marian Hanse of digitaal.
- Ook voor de kosten van incidentele opvang kunt u kinderopvangtoeslag aanvragen bij de belastingdienst.

2. EMOTIONELE VEILIGHEID

2.1. SFEER

Het is erg belangrijk dat een kind emotioneel vrij kan zijn. De groepsleiding streeft ernaar om een sfeer te creëren van vertrouwen en gezelligheid. Kinderen mogen plezier maken, lachen en gezelligheid ervaren, maar ze zijn ook vrij om zich even terug te trekken of te huilen. Als een kind verdrietig is en/of pijn heeft, wordt het getroost en afgeleid. De kinderen leren dat lachen en huilen soms dicht bij elkaar kunnen liggen.

2.2. PRESTATIES

Kinderen mogen trots zijn op prestaties die geleverd zijn. Zo mogen kinderen werkstukjes die gemaakt zijn aan elkaar laten zien en kijken we samen naar bijv. kunstjes op de trampoline of taartjes in de zandbak.

2.3. BELONEN EN STRAFFEN

Hansepansekevertje kiest ervoor om het positieve te benoemen en het negatieve, waar het kan, te negeren. Zo worden kinderen aangemoedigd in hun positieve gedrag. Ze krijgen complimenten en hen wordt geleerd om naar zichzelf te kijken. 'Dat is lief dat je dat tegen R. zegt. Kijk eens hoe blij hij nu kijkt!'

Niet al het negatieve gedrag is te negeren. Als kinderen ruzie maken, worden de betrokken kinderen bij de groepsleidster geroepen en er wordt met hen over gesproken. Afhankelijk van de leeftijd van de kinderen, worden ze zoveel mogelijk zelf hierin betrokken door onder andere het gebeuren te verwoorden. De leidster zal samen met de kinderen een oplossing zoeken, waar beide kinderen mee in kunnen stemmen. Vervolgens zullen de kinderen 'sorry' tegen elkaar zeggen, zodat zij in goede harmonie uit elkaar gaan.

Het kan zijn dat een kind een ander kind slaat, knijpt of dat het kind spuugt. Hier wordt eveneens over gesproken met de betrokken kinderen. Vindt herhaling van dit gedrag plaats, dan wordt het kind even apart gezet. Er wordt nadrukkelijk voor gekozen om het ongewenste gedrag te straffen en dit te benoemen, maar we maken het kind ook duidelijk dat we niet het kind, maar het gedrag onacceptabel vinden.

2.4. PLAGEN/PESTEN

Helaas komt plagen en/of pesten wel eens voor. Wij proberen dit zo goed mogelijk op te vangen. In eerste instantie zullen wij handelen zoals beschreven in hoofdstuk 2.3. belonen en straffen. In gevallen waarin het pesten voortduurt, is er een protocol 'pesten' beschikbaar.

Wij horen of zien niet alles. Het kan zijn dat op de kinderopvang niets blijkt van pestgedrag. Wij vragen van de ouders ook thuis alert te zijn op het kind. Mocht er een vermoeden van pesten zijn, dan nodigen wij ouders uit om dit met ons te delen. In overleg kan er actie worden ondernomen, mocht dat nodig zijn.

2.5. KINDERMISHANDELING

Het kan voorkomen dat kinderen mishandeld worden. Dit kan fysiek zijn, maar ook psychisch. Kinderen kunnen op het emotionele vlak beschadigd zijn. De groepsleidsters kunnen signalen hiervan opvangen. In die gevallen wordt er gewerkt met de meldcode kinderopvang. Op 1 oktober 2018 hebben 13 medewerkers deelgenomen aan een cursus "Meldcode in de kinderopvang".

Daarnaast wordt er gebruik gemaakt van het protocol 'vierogenprincipe'.

3. SOCIALE COMPETENTIES

Volwassenen moeten hun verantwoordelijkheid kennen en nemen. Het is belangrijk dat kinderen dit al op jonge leeftijd leren. Dit doen ze door zelf dingen te ontdekken, oplossingen te zoeken, dingen uit te proberen en hun strategie aan te passen. Spelen is hierbij van het grootste belang. Spel bevordert het voorstellingsvermogen, evenals het vermogen om samen te werken en problemen op te lossen.

3.1. SAMEN SPELEN

Kinderen worden uitgedaagd door diverse spelmaterialen, maar ook door het samen spelen. Ze worden aangemoedigd en ondersteund in het ontwikkelen van een eigen visie en ze leren om rekening te houden met elkaar. Een bekend voorbeeld is het samen delen, samen spelen. Kinderen leren dat andere kinderen ook eigen wensen en belangen hebben. In gezamenlijke activiteiten zoals knutselen of een kringactiviteit, komen die diverse belangen naar voren. Wachten op je beurt, elkaar uit laten praten en iets voor een ander over hebben, wordt spelenderwijs aangeleerd. Kinderen leren in openheid en respect kijken naar verschillende manieren waarop mensen situaties beleven. In de groep leren kinderen veel van elkaar. Ze imiteren, corrigeren, dagen uit, hebben zorg voor elkaar, delen samen plezierige momenten en vinden vriendjes. Na een ruzie leren kinderen op een positieve manier de dingen uit te spreken, sorry te zeggen en positief het contact voort te zetten.

Kinderen leren om samen op te ruimen en nemen in die zin verantwoordelijkheid voor de 'rommel' die ze gemaakt hebben. Dit gaat spelenderwijs en wordt zo onderdeel van de dag. Kinderen leren vragen om hulp en ze leren daarnaast om andere kinderen te bedanken. Ook voor eten of drinken wat ze krijgen, leren we ze dank u wel te zeggen.

3.2. ELKAAR HELPEN

Een andere sociale competentie is het helpen van elkaar. Kinderen kunnen elkaar helpen bij bijv. het aandoen van de schoenen. Het geeft kinderen een goed gevoel om te helpen, maar ook om geholpen te worden. Oudere kinderen helpen jongere kinderen bij bijv. het springen op de trampoline. Zo leren ze rekening houden met elkaar. Bij knutselactiviteiten kunnen kinderen elkaar ook helpen. Samen een puzzel maken geeft kinderen die helpen en die geholpen worden, een goed gevoel. Kinderen die andere kinderen helpen, krijgen hiervoor ook de nodige complimenten.

3.3. COMMUNICEREN

De groepsleiding stimuleert kinderen om te reflecteren op het eigen gedrag en om te denken over zaken die voor hen belangrijk zijn. Hierbij is de communicatie tussen groepsleiding en kind van belang. De groepsleiding laat het kind in zijn waarde, maar verwacht andersom respect en gehoorzaamheid van het kind. Dit houdt in dat kinderen niet brutaal zijn en luisteren naar de groepsleiding. Kinderen worden bij afwijkend gedrag hierop aangesproken. Er wordt vanuit de 'ik-boodschap' gewerkt. 'Ik vind het vervelend dat ik het voor de tweede keer tegen je moet zeggen. Ik wil dat je nu gaat doen wat ik zeg'. Voor kinderen is dan duidelijk wat er van ze verwacht wordt en er wordt ook verwoord wat de consequentie voor de ander is bij bijv. het niet luisteren. De ander vindt het in bovenstaand voorbeeld vervelend.

De groepsleiding mag met de voornaam aangesproken worden. De kinderen zijn vrij in de keuze om 'u' of 'jij' te zeggen. Er zijn kinderen die tegen de ouders ook 'jij' mogen zeggen. Deze kinderen zullen het op de kinderdagopvang ook doen. Ouders kunnen hierin hun wensen aangeven.

De groepsleiding stimuleert kinderen om uit te spreken wat hun gevoel is en wat hun wensen zijn. Bij sommige kinderen is het nodig om hiervoor even rust en tijd te nemen. Dit wordt dan ook gedaan. Kinderen die verlegen zijn of bang, worden eerst op hun gemak gesteld. Werken aan een veilige omgeving is voor deze kinderen van belang.

Bij een activiteit in bijv. de kring, leren kinderen wachten op hun beurt. Zo leren ze dat andere kinderen ook wensen hebben. Bijv. een voorkeur voor een bepaald liedje. Het kind leert dat aan die wensen ook voldaan wordt.

Kinderen communiceren met elkaar. Dit wordt gestimuleerd en positief bekrachtigd. Kinderen leren eigen wensen verwoorden en gevoel te benoemen. Ook hier wordt vanuit de 'ik-boodschap' gewerkt. 'Ik vind het niet leuk wat je deed, want nu heb ik pijn'. En als kinderen het nog niet kunnen verwoorden, kan de groepsleiding het verwoorden. 'Kijk, hij moet huilen want het deed pijn wat je bij hem deed.'

Wij stimuleren daarnaast dat de kinderen samen een spel verzinnen. 'Je bent met twee kinderen en een pop die de fles moet. Allebei de kinderen, willen tegelijk de fles geven. De kinderen snappen wel dat dit niet kan. Hoe kun je het oplossen? Je kunt om de beurt de fles geven, maar het kan ook samen. De een houdt de baby vast, de ander geeft de fles'. Als kinderen gestimuleerd worden in het bedenken van oplossingen, denken ze actief mee en wordt het echt hun eigen spel.

4. PERSOONLIJKE COMPETENTIES

Ieder kind is uniek en heeft zijn eigen individualiteit. Dit laten we zwaar wegen in ons pedagogisch handelen. Kinderen worden in staat gesteld om eigen keuzes te maken en eigen wensen kenbaar te maken. Zo worden kinderen niet gedwongen om met een groepsactiviteit mee te doen, al zullen ze wel steeds uitgenodigd worden om mee te doen.

4.1. LEREN

De kinderen worden gestimuleerd om, al spelend, te leren. Ze mogen trots zijn op prestaties. We leren hen dat moeilijkheden overwonnen kunnen worden en dat dit een prettige ervaring is. Kinderen worden zo gestimuleerd om oplossingen voor problemen te vinden. Baby's leren hun grenzen verleggen door speelgoed wat hen prikkelt door bijv. geluidjes. Ze kunnen spelen in een box of liggen in stoeltjes met een speelmobile erboven. Soms liggen ze samen in de box en dan ontstaan de eerste contacten. Ook dan moeten ze soms al speelgoed delen.

De kinderen worden gezien als volwaardig lid van de groep. Zo wordt er bij groepsactiviteiten naar hen geluisterd en mogen kinderen om de beurt hun wens kenbaar maken. De eigenheid, ambities en interesses worden aangemoedigd.

4.2. GEVOELENS UITEN

Om kinderen goed om te leren gaan met hun gevoelens, is het belangrijk dat de groepsleiding de gevoelens van de kinderen respecteert, ze onderkend en weet te verwoorden. Elk kind heeft recht op eigen boosheid, verdriet, angst, genot en plezier. Door deze gevoelens te verwoorden, voelt het kind zich gewaardeerd, gehoord en gezien. Bovendien leert het zijn eigen gevoelens herkennen. Dit vergroot het gevoel van eigenwaarde. Groepsleiding kan dit bijvoorbeeld als volgt verwoorden: 'Ik snap dat je boos bent. Het is niet leuk als er iets van je afgepakt wordt. Maar boos zijn helpt niet echt. Zullen we vragen of je het terug mag?'

Het leren omgaan kan ontspannend en verlichtend werken. Aan emoties wordt uiting gegeven. Verdrietig zijn mag en is heel logisch als je bijv. pijn hebt. Als een kind zich verliest in zijn gevoel, zullen we het helpen en

ondersteunen om de situatie beter te kunnen hanteren. Een verdrietig kind wordt getroost, naar een boos kind wordt geluisterd. De leidsters blijven rustig en nemen de tijd voor de kinderen.

Wij streven ernaar om vooral plezier de boventoon te laten voeren. Dit doen we door blij en vrolijk de kinderen tegemoet te treden. Als begeleiders geven we daarin het voorbeeld. We doen leuke dingen, bekrachtigen positief gedrag en lachen met de kinderen. De baby's krijgen hun verzorgmomenten. Er wordt met hen geknuffeld en er wordt tegen hen gepraat.

5. NORMEN EN WAARDEN

Alles wat wij doen, komt voort uit hoe wij denken. Onze eigen inzichten en ideeën, zijn onze waarden en normen. Wij hebben als kind waarden en normen geleerd en het is onze taak om deze ook weer door te geven in de opvoeding van de kinderen. Het is niet zo dat ieder kind dezelfde waarden en normen leert. Ouders kunnen hier ook verschillende opvattingen over hebben.

Hansepansekevertje draagt de volgende normen en waarden uit:

1. *Respect en waardering voor het leven. Dit komt tot uiting in de omgang met elkaar, maar ook in hoe we met dieren en planten omgaan.* De dieren worden wel eens gevoerd met elkaar. We leren de kinderen om niet aan de planten te zitten of om in de tuin te lopen. Kleine diertjes bekijken we met bewondering en voorzichtigheid. We maken van de gelegenheid gebruik om meer over de dieren te leren, door bijv. beeldmateriaal erbij te zoeken en er gesprekjes over te houden.
2. *Ieders individuele vrijheid en integriteit respecteren/bewaken.* We luisteren naar elkaar en plagen elkaar niet. Sommige kinderen bidden voor het eten. Hier is ruimte voor. De andere kinderen zijn dan even stil. Hierin respecteren we elkaar.
3. *Gelijkwaardigheid tussen mensen.* We zijn allemaal verschillend, maar we zijn wel gelijkwaardig. We zien er niet allemaal hetzelfde uit, onze thuissituatie is anders, er is misschien een andere geloofsovertuiging, maar we zijn wel gelijkwaardig.
4. *Respectvol met elkaar en elkaars spullen omgaan.* De volwassenen geven hierin het voorbeeld. Gewenst en respectvol gedrag zal bevordert worden. We helpen elkaar, we wachten op elkaar en we praten niet door elkaar heen. Ongewenst gedrag zal gecorrigeerd worden. We plagen niet, we zijn niet brutaal en we maken niks van anderen kapot.
5. *Jongens en meisjes krijgen gelijke kansen.*
6. *Vloeken en schunnig taalgebruik wordt niet geaccepteerd.*
7. *Van reflecteren en feedback krijgen/geven leer je.* De leidsters nemen een open houding aan, zodat kinderen ook leren dat je kunt leren van elkaar en van fouten en dat dit de samenwerking bevordert.

We leren dit de kinderen door in een open houding met de kinderen te communiceren. Spelenderwijs komen er zaken aan de orde, die opgelost moeten worden. Zo worden er ruzies uitgepraat en de kinderen worden gestimuleerd in het helpen van elkaar en het lief zijn voor elkaar. De kinderen krijgen positieve aandacht en complimenten. Wij leren de kinderen ook elkaar complimenten te geven. Aan de andere kant mogen kinderen ook uiten wat ze niet leuk vinden of wat pijn doet. Wij stimuleren kinderen om dat op te lossen en te kiezen voor een betere manier van spelen of omgaan met elkaar.

6.1. KINDEREN

Ieder kind ontwikkelt zich in een eigen tempo, afhankelijk van zijn eigen groei en de invloed van zijn omgeving. Een kind doorloopt steeds nieuwe fasen in zijn ontwikkeling. Het is als een soort proces. De mogelijkheden die het kind in aanleg in zich heeft, worden al dan niet door de omgeving optimaal aangesproken. Een belangrijke functie van de kinderopvang is het vroegtijdig onderkennen van signalen die mogelijk kunnen wijzen op een belemmering in de ontwikkeling. Ook kunnen er problemen zijn in bijvoorbeeld de thuissituatie, Om deze signalen inzichtelijk te krijgen worden de kinderen 2 maal per jaar geobserveerd door de pedagogisch medewerker. Deze observatie methode heet Pravoo en is speciaal ontwikkeld voor kinderen van 0 tot 4 jaar. Vanaf 1 januari 2018 heeft elk kind een eigen mentor. Deze volgt de ontwikkeling van het kind en rapporteert het in het kind-volgsysteem. De mentor nodigt ouders uit voor een gesprek om samen de ontwikkeling van het kind te bespreken. We vinden het belangrijk om met ouders te communiceren over bezorgdheid rondom de ontwikkeling van hun kind. Door open hierover te praten, willen we een sfeer creëren waarin ook de ouders gemakkelijker hun zorgen bekend kunnen maken. Bij lichte problematiek zal de pedagogisch medewerker in samenspraak met Marian ouders advies geven en/ of doorverwijzen naar instanties zoals de huisarts, logopediste, consultatiebureau, kindergeschiedtherapeut en andere relevante instanties. Door vroegtijdig bijsturen kan wellicht voorkomen worden dat er in een later stadium (ingrijpende) hulp nodig is. Dit ontwikkelvolgsysteem is een doorgaande lijn naar het basisonderwijs. De gegevens worden als een kind 4 jaar wordt overgedragen aan de ouders en zij kunnen zelf bepalen of ze dit doorsturen naar de basisschool. Via Konnect wordt een intern bericht verstuurd naar de nieuwe groep van het kind met daarin een overdracht. Ouders kunnen via konnect aangeven of wij informatie mogen overdragen naar de nieuwe groep.

Het intakegesprek wordt gedaan door de mentor van het kind. Zo wordt het eerste contact tussen ouders en mentor al gelegd. De mentor is ook het aanspreekpunt als er zich bijzonderheden mochten voordoen. De wendag vindt ook zoveel mogelijk plaats op de dag dat de mentor werkt.

6.1.1. ETEN

Er zijn afspraken gemaakt over bijv. de voedselbereiding en het eten om zo hygiëne en gevarieerde voeding aan de kinderen te kunnen bieden. Voor het klaarmaken van het eten, wassen de groepsleidsters de handen. Ook de kinderen wassen voor het eten de handen. De kinderen krijgen vers fruit en de baby's krijgen fruit uit een potje of vers gepureerd fruit. Als tussendoortjes worden biscuitjes, crackers, ontbijtkoek o.i.d. gegeten. De kinderen krijgen tussen de middag bruin brood. Eerst kunnen ze kiezen uit gezond beleg, bijv. zuivelspread, blue band spread of hummus. Daarna mogen de kinderen iets zoets op brood, bijv. pasta, pindakaas en appelstroop. Kinderen krijgen doorgaans geen snoep bij ons tenzij dit verwerkt zit in de traktatie. Bij warm weer krijgen de kinderen wel eens een ijsje. Het drinken bestaat uit water, thee, diksap, coolbear limonadesiroop, melk en/of yogi.

De kinderen krijgen allemaal een apart bakje voor het fruit en een apart bordje voor het brood. Bij vieze handen of gezichten, worden deze gewassen of afgenomen met een wegwerpdoekje (snoetepoetsdoekjes).

6.1.2. EHBO/BHV

Op elke groep is een pedagogisch medewerker aanwezig, die in het bezit is van een geldige kinder-EHBO certificaat. Er moet ook altijd iemand aanwezig zijn die tot bedrijfshulpverlener is opgeleid. We streven er naar om elk jaar een ontruimingsoefening te houden. Het pand beschikt over vluchtroutes, nooduitgangen, brandblusmiddelen, rookmelders en een goedgekeurde EHBOtrommel.

6.1.3. SPEELGOED/SPEELTOESTELLEN

Voor een goede gezondheid is beweging noodzakelijk. Wij stimuleren dit door de kinderen veel buiten te laten spelen. Hier is op onze locatie voldoende ruimte voor. De kinderen kunnen rennen, fietsen, trampoline springen en glijden en op diverse andere manieren kunnen ze tegemoet komen aan hun bewegingsdrang. De afgeschermdede speelruimte, is in twee delen te splitsen. Zo kunnen diverse leeftijdsgroepen uit elkaar gehaald worden. Dit draagt bij aan de veiligheid van de kinderen. De speeltoestellen zijn goedgekeurd en worden gekocht bij en zo nodig gecontroleerd door erkende bedrijven.

6.1.4. MEDIA

Wij kiezen ervoor om de kinderen niet tijdens de opvanguren in aanraking te brengen met media als internet en televisie. Wel is er de mogelijkheid om een filmpje te kijken met een maximum van een half uur per dag.

6.1.5. WENNEN

Wanneer een kind voor het eerst op de babygroep komt wordt tijdens het kennismakingsgesprek een wendag besproken. Op deze dag zal de mentor aanwezig zijn om zo het eerste contact te leggen tussen ouders en pedagogisch medewerker. De wenprocedure is zowel voor het kind als voor de ouders nuttig. Het kind komt in een andere omgeving, met andere gezichten en geluiden, waaraan zij gewend moeten raken. Ook voor de allerkleinsten zal deze verandering tijd nodig hebben. Tijdens het wennen leert het kind kennis te maken met de omgeving. Ouders krijgen de mogelijkheid even binnen te komen op de groep, overdracht te doen en afscheid te nemen van hun kind. Een wendag zal zijn van 9:30 tot 13:00 uur. Er zal vooral tijdens de wenperiode extra aandacht aan het kind geschonken worden om het zich vertrouwt te laten voelen. Halverwege dit wenmoment zal de mentor via konnect even een kleine update doen naar ouders. De eerste keer dat het kind in de groep komt is voor iedereen een spannend moment. Ouders kunnen er soms tegenop zien. Voor pedagogisch medewerkers betekent het een extra inspanning. We proberen het wenmoment zoveel mogelijk te plannen op een dag dat de mentor ook aanwezig is, zodat het eerste contact tussen ouders en mentor gelegd wordt.

Om de overgang van de babygroep naar de peutergroep geleidelijk en zonder problemen te laten verlopen wordt de mogelijkheid geboden om de kinderen een dagdeel en indien nodig meerdere dagdelen te laten wennen. Kinderen die al op het kinderdagverblijf zitten kennen de leidsters al en een aantal kinderen. Daarom zal het voor die groep geen of weinig problemen opleveren. Kinderen die nieuw instromen naar deze groep krijgen ook de mogelijkheid om te wennen. De eerste keer komt er één van de ouders mee en die blijft er dan ook bij. Als het goed gaat zeggen de leidsters dat papa of mama even weggaat en straks terugkomt. We vragen om duidelijk afscheid te nemen zodat het kind er vertrouwen in krijgt dat de ouders ook daadwerkelijk terug komen. In dien gewenst kan deze wenochtend herhaald worden. De wentijden zijn van 8:30 tot 12:30 en worden vooraf besproken met Marian Hanse. Tijdens het wennen geeft de pedagogisch medewerker het kind extra aandacht.

Aandachtspunten voor pedagogisch medewerkers om deze eerste periode van wennen te begeleiden:

- De pedagogisch medewerker spreekt van tevoren af op welk moment de ouder de groep zal verlaten. Zoek een rustig moment uit, zodat er tijd is voor ouder en kind.
- De pedagogisch medewerker probeert zodra het kind in de groep komt, contact te leggen met het kind.
- Probeert de ouder op zijn gemak te stellen.
- De pedagogisch medewerker vertelt ouders dat ze altijd via Konnect kunnen vragen hoe het gaat.
- Persoonlijke aandacht is heel belangrijk. Begrip voor de gevoelens van ouder en kind ook. Vooral de eerste keer afscheid nemen is een moeilijk moment.

- De pedagogisch medewerker legt aan ouders uit waarom het belangrijk is dat kort en duidelijk afscheid wordt genomen.
- Wanneer de ouder terugkomt in de groep, maak dan even tijd voor een gesprekje.
- De pedagogisch medewerker geeft aan dat het kind extra aandacht krijgt totdat het helemaal gewend is op de groep.

6.2. PERSONEEL

Veiligheid voor kinderen is belangrijk, maar ook het personeel heeft recht op veiligheid, gezondheid en welzijn. Om hieraan tegemoet te komen, voldoet Hansepansekevertje aan een aantal eisen.

In het kiezen van het meubilair is rekening gehouden met de gezondheid van het personeel. Zo is de aankleedtafel voorzien van een trapje, zodat oudere kinderen zelf naar boven kunnen klimmen. Daarnaast is deze tafel in hoogte verstelbaar. Al het glas is voorzien van veiligheidsglas.

Hanse Panse Kevertje heeft de volgende protocollen of beleidsplannen:

- Beleid veiligheid en gezondheid
- Beleid stagiaires
- Protocol veilig slapen
- Protocol geneesmiddelenverstrekking
- Protocol meldcode
- Protocol hitteplan
- Protocol hygiëne
- Protocol incidenten en ongevallen
- Protocol buiten slapen
- Protocol inbakeren
- Calamiteitenplan

6.2.1. BKR

Op een aantal tijden mag volgens de IKK worden afgeweken van de beroeps kracht kind ratio. Er mogen dan minder beroepskrachten ingezet worden dan vereist is op basis van het aantal aanwezige kinderen.

Er wordt momenteel niet afgeweken van de BKR, omdat de pauzes op de groep gehouden worden en er altijd voldoende toezicht op de kinderen is.

6.2.2. BEDRIJFSARTS

Sinds 2020 hebben wij een ARBO arts, dit is Arbo Anders.

6.3 OUDERCOMMISSIE

Zoals bij elke kinderopvang mogen ouders bij Hanse Panse Kevertje meepraten over het wel en wee van hun kinderen op de opvang. Door middel van oudergesprekken, nieuwsbrieven en in de oudercommissie vergaderingen informeren wij over het te voeren beleid.

De oudercommissie bestaat uit 4 leden en er wordt minimaal 3 keer per jaar vergaderd. Nieuwe leden worden persoonlijk gevraagd of uitgenodigd middels de nieuwsbrief om zitting te nemen. Tijdens vergaderingen komen verschillende zaken aan bod, zoals de ontwikkelingen vanuit de directie en beleidszaken. De notulen kunnen indien gewenst door de ouders ingezien worden op de locatie.

6.4 KLACHTENREGELING

Waar mensen werken, kunnen fouten worden gemaakt. Herhaling van fouten is minder plezierig. Bij Hanse Panse Kevertje willen we zoveel mogelijk leren van fouten. Indien er een klacht is, kan deze in het eerste geval voorgelegd worden aan de betreffende/aanwezige pedagogisch medewerker. De betrokkene probeert aan de vraag of wens tegemoet te komen.

Indien dit niet lukt komt de vraag bij de leidinggevende Marian Hanse. Er wordt getracht de klacht binnen vier weken op te lossen. Klachten kunnen ook gericht worden aan de oudercommissie, zij behartigen de belangen van de ouders.

Wanneer ouders niet tevreden zijn over hoe een klacht intern wordt behandeld kunnen ze contact opnemen met het Klachtenloket Kinderopvang. Dit hoort bij de Geschillencommissie Kinderopvang. Van het loket krijgt men advies en informatie. Ook kunnen zij bemiddelen tussen ouders en de kinderopvangorganisatie.

Is de klacht hierna nog niet opgelost? Dan kan men het geschil voorleggen aan de Geschillencommissie Kinderopvang. Men betaalt hiervoor wel een beperkte vergoeding (klachtengeld). En om dit te kunnen doen, moet u eerst de interne klachtenprocedure van de kinderopvangorganisatie hebben doorlopen.

Hanse Panse Kevertje is aangesloten bij de Geschillencommissie Kinderopvang. Bij de intake worden ouders erop gewezen hoe een klacht ingediend kan worden.

De Geschillencommissie Kinderopvang
Postbus 90600
2509LP Den Haag

7. ACTIVITEITEN

Kinderen worden betrokken bij het spel en uitgedaagd om zelf het spel te beginnen en draaiend te houden. De fantasie wordt geprikkeld door het inzetten van goedgekeurde spelmaterialen.

In de huishoek kunnen rollen aangenomen worden, waarin de groepsleidster ook een rol krijgt. Bij de jonge kinderen wordt bijvoorbeeld het huiselijke leven nagespeeld. Vadertje en moedertje, koken, tafel dekken, samen eten of boodschappen doen. Als kinderen kunnen meedenken, bevordert het hun betrokkenheid. Ze voelen zich dan ook meer verantwoordelijk voor hun keuzes. Jonge kinderen kunnen betrokken worden in het spel en het zo leren van de grotere kinderen. Creativiteit en drama spelen hierin een grote rol. Het geeft de kinderen de mogelijkheid om zich te uiten en te experimenteren met gevoelens.

De taalontwikkeling wordt bevorderd met activiteiten als voorlezen, het zelf 'lezen' van de kinderen in de leeshoek, het zingen, gesprekken met de kinderen en door in volzinnen met de kinderen te communiceren. Er

zijn voldoende boekjes aanwezig die door de kinderen ingekeken kunnen worden en waaruit ze worden voorgelezen.

Ook tijdens het doen van spelletjes komt taal aan bod. Ook wordt hierin het win- en verliesaspect meegenomen en het wachten op je beurt.

Buiten hebben de kinderen optimaal kans zich ook op motorisch vlak te ontwikkelen. Wij streven naar dagelijkse buitenspeelmomenten, afhankelijk van het weer.

Af en toe worden er knutselactiviteiten georganiseerd, vaak aan de hand van een thema. Dit is vrijblijvend voor de kinderen. In de praktijk blijkt dat kinderen elkaar hierin wel stimuleren, ook omdat het werkje wordt opgehangen, neergezet en daarna mee naar huis genomen mag worden. Diverse technieken komen aan bod, zoals kleuren, plakken, scheuren en verven. Het kind kan hiermee op de kinderopvang al kennismaken.

8. TOT SLOT

Wij hopen dat dit pedagogische werkplan een duidelijk beeld geeft van de werkzaamheden en inzichten van kinderopvang Hanse Panse Kevertje. Het plan is niet statisch, wat inhoudt dat het aan verandering onderhevig kan zijn. Daarom wordt het pedagogisch werkplan jaarlijks tegen het licht gehouden en indien nodig aangepast. We hopen op een prettige samenwerking tussen personeel, ouders en kinderen onder het motto dat de kinderen van huis zijn, maar zich toch thuisvoelen!